

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка

Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології

Науковий журнал
Виходить десять разів на рік

Заснований у листопаді 2009 року
№ 2 (116), 2022

CEJSH

Crossref

Суми
СумДПУ імені А. С. Макаренка
2022

Засновник та редакція

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Друкується згідно з рішенням вченої ради Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка (протокол № 8 від 18.04.2022)

Редакційна колегія:

- А. А. Сбруєва** – доктор педагогічних наук, професор (головний редактор)
(Україна);
М. А. Бойченко – доктор педагогічних наук, доцент (заступник головного редактора)
(Україна);
О. А. Біда – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Ю. А. Бондаренко – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
О. А. Заболотна – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
А. К. Куліченко – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
О. В. Кучай – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
М. П. Лещенко – доктор педагогічних наук, професор (Польща);
І. М. Литовченко – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
О. В. Михайличенко – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Є. А. Панченко – кандидат педагогічних наук (Україна);
О. Є. Реброва – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
О.В. Семеніхіна – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
О.М. Семенов – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Л. І. Тимчук – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
І. А. Чистякова – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
П. Пласкура – кандидат інженерних наук, доцент (Польща) (**P. Plaskura** – Dr. Eng.
(Poland));
В. Зоріч – доктор педагогічних наук, професор (Чорногорія) (**V. Zorić** – Associate
Professor (Montenegro));
Е. Протнер – доктор педагогічних наук, професор (Словенія) (**Protner E.** – DSc.
(Pedagogy), Prof. (Slovenia));

Рецензенти:

- В. С. Бугрій** – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
М. Кісель – доктор хабілітований (Польща) (**M. Kisiel** – dr. hab. (Polska))
О. Г. Козлова – кандидат педагогічних наук, професор (Україна);
Ц. Курковський – доктор гуманітарних наук (Польща) (**C. Kurkowski** – dr. nauk
humanistycznych (Polska));
Г. Ю. Ніколаї – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
О. І. Огієнко – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
К. Стахира – доктор педагогічних наук (Польща) (**K. Stachyra** – dr hab. (Polska))
О. С. Чашечникова – доктор педагогічних наук, професор (Україна)

Затверджено як фаховий журнал категорії Б з педагогічних наук
(наказ МОН України № 886 від 02.07.2020)

*Журнал індексується в Crossref, Index Copernicus Master List, Google Scholar
та CEJSH.*

У журналі відображено результати актуальних досліджень з проблем загальної педагогіки, порівняльної педагогіки, мистецької освіти та педагогіки вищої школи.

РОЗДІЛ IV. ПРОБЛЕМИ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

УДК 378;371.315.6:51

Дарина Зябловська

Мукачівський державний університет

ORCID ID 0000-0003-2128-0438

DOI 10.24139/2312-5993/2022.02/255-264

ХУДОЖНЬО-МИСТЕЦЬКИЙ КОМПОНЕНТ У ПІДГОТОВЦІ ДИЗАЙНЕРІВ ОДЯГУ В УНІВЕРСИТЕТАХ І КОЛЕДЖАХ ДАНІЇ

У статті обґрунтовано особливості художньо-мистецького напрямку в підготовці дизайнерів одягу в університетах і коледжах Данії. Мета статті: обґрунтувати особливості художньо-мистецької складової змісту освітніх програм із підготовки дизайнерів одягу в європейському освітньому просторі. Методи дослідження: теоретичний аналіз і синтез; системний і функціональний аналіз, порівняльний аналіз; систематизація й узагальнення, прогностичний метод. Підкреслено, що університети і коледжі Данії підготовку дизайнерів одягу здійснюють із урахуванням напрямів та тенденцій скандинавської освітньої культури – навчання через діяльність і проектування. Зроблено висновок, що в Данії активізується міждисциплінарний підхід вивчення художньо-мистецьких дисциплін, тоді як в Україні надають перевагу технологічному підходу.

Ключові слова: дизайнер одягу, професійна підготовка, Данія, художньо-мистецькі дисципліни, компетентності.

Постановка проблеми. Одним із стратегічних завдань реформування професійної освіти України є оновлення її змісту шляхом узгодження із сучасними загальнодержавними і регіональними потребами у кваліфікованих кадрах, конкурентоспроможних в умовах ринкових відносин, та орієнтації на інтеграцією до європейського й світового освітніх просторів. Зміни, що відбуваються на ринку праці, нові стандарти щодо працевлаштування вимагають нових підходів до формування професійної компетентності фахівців різних галузей. Зокрема це стосується і підготовки дизайнерів одягу.

Сучасні запити дизайну як науки, як мистецтва, як виробництва є орієнтиром оновлення змісту навчальних програм, створення відповідних педагогічних умов у закладах вищої освіти для формування художньо-проектної компетентності як невід'ємного складника професіоналізму дизайнерів одягу.

Аналіз актуальних досліджень. Проблемами якісної фахової підготовки майбутніх дизайнерів займалися вітчизняні науковці В. Горянський, Л. Корницька, Д. Кудренко, Л. Оружа, О. Фурса, О. Шилова та інші. Серед європейських дослідників варто назвати Е.-М.-П. Харсаае, П.-Дж. МакЕлгерон, Т. Естергор, М. Теркільдсен та Д. Акоглу.

Європейські дослідники Е.-М.-П. Харсаае, П.-Дж. МакЕлгерон та Д. Акоглу наголошують на важливості введення в освітній процес міждисциплінарного підходу, тоді як Т. Естергор, М. Теркільдсен виділяють основним напрямом підготовки дизайнерів дизайн-мислення.

На розвиткові дизайнерського мислення та на проблемі формування проєктної культури майбутніх бакалаврів дизайну акцентував увагу і вітчизняний науковець В. Горянський. Л. Корницька висвітлювала питання формування художньо-проєктної компетентності майбутнього бакалавра декоративного мистецтва в контексті мистецької освіти, Д. Кудренко надавав значення дидактичним умовам формуванню художньо-графічних компетентностей студентів мистецьких спеціальностей, О. Шилова та Л. Оружа займалися питаннями дизайн-діяльності як художньо-проєктного процесу і результату художньо-проєктної практики, художнього розвитку особистості майбутнього дизайнера засобами мистецтва тощо. Дослідники підкреслювали, що особливу роль у формуванні професійної компетентності дизайнерів відіграють дисципліни художньо-мистецького спрямування. Вивчення досвіду європейських країн, зокрема Данії, щодо формування змісту підготовки дизайнерів одягу забезпечить урахування запитів сучасного ринку праці, загальнодержавних і регіональних потреб у кваліфікованих конкурентоспроможних кадрах в умовах інтеграції до європейського й світового освітніх просторів

Мета статті: обґрунтувати особливості художньо-мистецького спрямування змісту освітніх програм із підготовки дизайнерів одягу в європейському освітньому просторі.

Методи дослідження. Дослідження здійснювалося нами на основі теоретичного *аналізу й синтезу* – для вивчення бібліографічних джерел із проблем фахової підготовки дизайнерів; *системного та функціонального аналізу* сучасного стану досліджуваної проблеми в теорії і практиці; *емпіричного та порівняльного аналізу* освітніх програм підготовки дизайнерів одягу в закладах вищої освіти України та Данії – з метою визначення спільних і відмінних рис художньо-мистецького змісту освітньої програми; *систематизації й узагальнення* – для формулювання висновків; *прогностичного* – з метою визначення перспектив дослідження проблеми професійної підготовки дизайнерів одягу в європейських країнах.

Виклад основного матеріалу. Головна ознака дизайну – це проєктна діяльність. Головним продуктом є проєкт або взірець об'єкту

Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2022, № 2 (116) проектування. Реалізація ідеї створення цілісного об'єкта, досконалого з точки зору краси, зручності й корисності потребує глибокого розуміння духовних потреб суспільства, знання умов та особливостей споживання, основних законів і тенденцій розвитку економіки та виробництва. Тому підготовка дизайнерів одягу має бути організована таким чином, щоб гармонійно поєднувати творчу, наукову та проектну складові професії дизайнера (Шилова, 2013, с. 139).

Аналіз наукових праць (Радкевич, 2012; Шилова, 2013; Оружа, 2014; Корницька, 2020; Горянський, 2021) та освітніх програм європейських закладів освіти (освітньо-професійна програма «Дизайн одягу (взуття)» для підготовки бакалаврів у галузі знань 02 Культура і мистецтво, за спеціальністю 022 Дизайн, спеціалізація 022.02 Дизайн одягу (взуття) Київського національного університету технологій та дизайну, 2019; освітньо-професійна програма «Дизайн одягу (взуття)» для підготовки бакалаврів у галузі знань 02 Культура і мистецтво, за спеціальністю 022 Дизайн Харківської державної академії дизайну і мистецтв, 2018; навчальна програма для бакалаврату з дизайну в Школі дизайну Колдінг; навчального плану програми професійного бакалавра в галузі дизайну та бізнесу (РВА), VIA, 2020) дає підстави для визначення компетентностей, якими має володіти сучасний дизайнер:

- здатність створювати речі (володіння ремеслом);
- здатність до проектної діяльності (творчості та планування);
- здатність до створення різноманітності дизайнерських продуктів, спроможних задовольнити будь якого індивіда (гнучкість, мобільність);
- здібність та здатність до професійного спілкування, професійної комунікації у процесі соціалізації та адаптації;
- здатність до новизни, продукування неординарних художньо-технічних рішень, здатність до креативного бачення форм і властивостей проєктованого об'єкта;
- відповідальність перед суспільством за виконану роботу, екологічна свідомість;
- адекватність сучасним умовам на ринку праці;
- здатність до формування власної освітньої траєкторії та саморозвитку.

При цьому в кожному закладі вищої освіти, що здійснює підготовку дизайнерів одягу, як правило, є вироблена система структурування освітньої програми, що включає оригінальну

концепцію дизайну і має індивідуальне бачення завдань, методів і засобів реалізації дизайнерської діяльності.

Художня діяльність складається з системи багатоманітних функцій: пізнавальної, просвітницької, прогностичної, оцінної, компенсаційної, евристичної (збуджує творчу енергію), комунікативної, соціально-організаційної (Ху Ює, 2021, с. 333). Художньо-мистецька творчість є невід'ємною умовою самореалізації майбутніх дизайнерів у професійній діяльності. Художньо-мистецький розвиток майбутнього дизайнера одягу здійснюється у процесі ознайомлення з образотворчим і декоративно-прикладним мистецтвом засобами різних навчальних курсів. Основними методами дизайнерської діяльності є художнє проєктування і художньо-образне моделювання, тому формуванню навичок і вмінь художньо-мистецького проєктування присвячено основний масив навчальних дисциплін з підготовки дизайнерів одягу (Шилова, 2013).

Фахівці засвідчують, що дизайнер не просто створює речі, а формує навколишній світ. Через предмети побуту, засоби виробництва, речі повсякденного використання дизайнер здійснює культурно-естетичну комунікацію, тобто пропагує надбання національної культури, знайомить із культурою інших народів, передає певний стиль та тип естетичного смаку. Формування відповідного стилю та типу смаку, а також відтворення їх у проєктованих речах, відбувається під час занять з художньо-мистецьких дисциплін, які, усвою чергу, мають на меті надати майбутньому фахівцю з дизайну такі компетенції: загальнохудожню, культурологічну, комунікативну та художньо-проєктну (Корницька, 2020).

Ураховуючи такий підхід, нами було здійснено аналіз змісту освітніх програм вітчизняних і зарубіжних ЗВО щодо художньо-мистецького компоненту. Нами проаналізовано такі освітньо-професійні програми підготовки бакалаврів дизайну одягу: освітньо-професійна програма «Дизайн одягу (взуття)» для підготовки бакалаврів у галузі знань 02 Культура і мистецтво, за спеціальністю 022 Дизайн, спеціалізація 022.02 Дизайн одягу (взуття) Київського національного університету технологій та дизайну, 2019; освітньо-професійна програма «Дизайн одягу (взуття)» для підготовки бакалаврів у галузі знань 02 Культура і мистецтво, за спеціальністю 022 Дизайн Харківської державної академії дизайну і мистецтв, 2018; навчальну програму для бакалаврату з дизайну в Школі дизайну Колдінг, 2020; навчального плану програми професійного бакалавра в галузі дизайну та бізнесу (РВА), VIA, 2020).

З'ясовано, що освітні програми підготовки дизайнерів одягу сформовані таким чином, щоб надати здобувачам освіти широкі можливості для поглиблення загальноосвітньої підготовки, формування духовної та національної культури, усебічного розвитку особистості та професійного саморозуміння (Горянський, 2021), зокрема на основі включення таких дисциплін, як «Рисунок», «Живопис», «Основи композиції», «Кольорознавство», «Формоутворення», «Історія дизайну» тощо у навчальних програмах вітчизняних ЗВО (Київський національний університет технологій та дизайну, Харківська державна академія дизайну та мистецтв) та «Дизайн як сфера діяльності», «Дизайн для змін», «Концепція дизайну та цифрові інструменти», «Фірмовий стиль» й інші (Школа дизайну Колдінга, Університетський коледж VIA в Данії) (табл. 1).

Таблиця 1

Дисципліни художньо-мистецького спрямування, що викладаються у процесі підготовки дизайнерів одягу в європейських і українських закладах вищої освіти

Київський національний університет технологій та дизайну (КНУТД)	Харківська державна академія дизайну та мистецтв (ХДАДМ)	Школа дизайну Колдінга (DK)	Університетський коледж VIA
1	2	3	4
Основи рисунку та живопису та пластичної анатомії (9 кр.)	Кольорознавство (3 кр.)	Візуалізація (10 кр.)	Рівень AP
Основи композиції та кольорознавства (12 кр.)	Пластична анатомія (3 кр.)	Дизайн як сфера діяльності (20 кр.)	Дизайн (5 кр.)
Образотворче мистецтво та художня творчість (12 кр.)	Академічний рисунок (12 кр.)	Орнамент і форма (5 кр.)	Відкриття в дизайні (5 кр.)
Художня і матеріальна культура (18 кр.)	Академічний живопис (12 кр.)	Композиція, побудова та форма (5 кр.)	Мода і мистецтво (10 кр.)
Перспектива та тіні (6 кр.)	Основи композиції і проектної графіки (10 кр.)	Колір і матеріали (5 кр.)	Візуальна комунікація (5 кр.)

Дизайн-графіка (18 кр.)	Формотворення (7 кр.)	Колір і візуалізація (5 кр.)	Колекція (Collection 15 кр.)	–
Комплексне дизайн-проекування (6 кр.)	Історія зарубіжного мистецтва (6 кр.)	Концепція та цифрові інструменти (5 кр.)	Рівень ВА	
Професійні комунікації (6 кр.)	Історія української культури і мистецтва (4 кр.)	Дизайн для змін (15 кр.)	Пластична анатомія (5 кр.)	
-	Рисунок за фахом (9 кр.)	Бренд і колекція (5 кр.)	Жіночий одяг (10 кр.)	
-	Живопис за фахом (9 кр.)	-	Огляд дизайну (5 кр.)	
-	Історія дизайну (5 кр.)	-	Фірмовий стиль (5 кр.)	

Джерело: систематизовано автором на основі: Освітньо-професійної програми «Дизайн одягу (взуття)» Київського національного університету технологій та дизайну; освітньо-професійної програми «Дизайн одягу (взуття)» Харківської державної академії дизайну та мистецтв; офіційного сайту Школи дизайну Колдінга; офіційного сайту університетського коледжу VIA

Результати аналізу засвідчують, що з метою формування навичок і вмінь з художнього проектування у вітчизняних закладах вищої освіти мистецькі навчальні дисципліни складають в КНУТД – 38 %, в ХДАДМ – 45 % від кількості кредитів (180 кр.), що виділено на обов'язкові компоненти відповідних освітньо-професійних програм.

Мистецтво є визначальною детермінантою художнього розвитку особистості майбутнього фахівця з дизайну (Оружа, 2014, с. 56), тому вітчизняні програми підготовки дизайнерів одягу спрямовуються на вивчення художньо-мистецьких дисциплін, присвячені формуванню художнього смаку, розумінню естетичних особливостей образотворчих творів, ознайомленню з історією образотворчих мистецтв та декоративно-прикладного мистецтва, опануванню художніх, декоративно-прикладних технік та технік живопису.

Не набагато менші показники насичення програми мистецькими дисциплінами мають освітні програми підготовки дизайнерів одягу данських університетів і коледжів. Наприклад, у «Школі дизайну Колдінга (DK)» – 42 % від кількості кредитів (DK – 180 кр.), в «Університетському коледжі VIA» VIA – 31 % – 210 кр., що виділено на компоненти відповідних освітньо-професійних програм.

Зазначимо, що університети і коледжі Данії підготовку дизайнерів одягу здійснюють із урахуванням напрямів та тенденцій скандинавської освітньої культури – навчання через діяльність і створення, тому всі дисципліни, що викладаються, розглядаються не як предмет, наука або складова науки і не як чисте мистецтво, як у вітчизняних програмах, а як процес дизайнерської діяльності, про що, на нашу думку, свідчать навіть назви мистецьких дисциплін «Дизайн як сфера діяльності», «Відкриття в дизайні», «Візуалізація», «Композиція, побудова та форма» та інші. Такий підхід дає змогу здобувачам освіти гармонійно узгодити теоретичне і практичне навчання, що забезпечує ефективність професійної підготовки. Ураховуючи багатогранність дизайнерської діяльності, що поєднує художню, естетичну, інженерну та соціальну складові, дисципліни викладаються в міждисциплінарному контексті. Так, на думку данських науковців Е.-М.-П. Харсаае та П.-Дж. МакЕлгерон, одним із завдань для освітніх установ є поєднання дисциплінарної освіти з мультидисциплінарним підходом, де потрібна співпраця з цілої низки галузей знань (МакЕлгерон, Харсаае, 2016, с. 493). Використання міждисциплінарного підходу як дієвого підходу до реалізації освітньої діяльності, на думку данської дослідниці Д. Акоглу (Акоглу, 2016), є основою для покращення й підвищення креативності, активізації нестандартного мислення та підґрунтям для розробки інноваційних рішень майбутніх дизайнерів одягу.

Частиною скандинавської освітньої культури є також проектне навчання. Скандинавська освітня культура в галузі професійної освіти передбачає поєднання теорії та практики. Усі навчальні програми включають періоди практичних занять, під час яких студенти не лише спостерігають за реальним процесом у дії, а й здійснюють практичну підготовку в реальному режимі, вирішуючи проблеми виробничого процесу (*Офіційний сайт школи дизайну Колдінга*).

Особливістю освітніх програм у данських університетах та коледжах є дворівневість професійної підготовки. Наприклад, освітня програма «Модний дизайн» у данському університетському коледжі VIA (*Curriculum for the Professional Bachelor's Degree Programme in Design & Business (PBA), VIA Design & Business, VIA University College, 2020*) пропонує навчання на рівні AP, що зосереджене на вивченні проектування жіночого одягу та в межах мистецьких дисциплін формує базове розуміння професії дизайнера, прикладних теорій і методів у сфері моди та стилю життя. Особливо цінним є те, що у здобувачів освіти

створюється уявлення про цілісний процес проектування (від перших ескізів до виробництва), про цільові групи, тенденції та орієнтири в індустрії моди (формування загальнохудожніх, культурологічних, частково комунікативних та художньо-проектних компетенцій). На другому рівні (ВА) навчання за програмою підвищення рівня бакалавра головний акцент робиться на плануванні та виконанні проектів. Навчання на рівні ВА зосереджене на розробці інноваційних дизайнерських рішень (комунікативні та художньо-проектні компетенції), які сприяють створенню індивідуального стилю професійної діяльності (Офіційний сайт університетського коледжу VIA).

Програма «Дизайн одягу» школи дизайну Колдінга (DK) в межах мистецьких дисциплін спрямована на формування навичок у здобувачів освіти поєднувати такі поняття, як «мода» та «екологічність», експериментувати з новими формами (за допомогою драпірування, розробки візерунків, побудови композиції, вибору кольорів, матеріалів та грою пропорцій), матеріалами, виробничими технологіями, а також навчання розробляти концепції та бізнес-ідеї художньо-мистецької освіти і дизайнерського рішення (Офіційний сайт школи дизайну Колдінга).

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Зміна вимог суспільства, ринку праці, сучасних запитів дизайну як науки, як мистецтва, як виробництва, урахування загальнодержавних і регіональних потреб у кваліфікованих конкурентоспроможних кадрах, інтеграція до європейського й світового освітніх просторів вимагають оновлення навчальних програм із урахуванням художньо-мистецької підготовки дизайнерів одягу. Порівняльний аналіз змісту освітніх програм українських ЗВО та данських університетів і коледжів засвідчує, що в Данії особливістю освітніх програм є дворівневість професійної підготовки, активізується міждисциплінарний підхід на основі художньо-мистецького спрямування, тоді як в Україні надають перевагу технологічному підходу.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні особливостей формування художньо-проектної компетентності у професійній підготовці дизайнерів одягу.

ЛІТЕРАТУРА

- Горянський, В. В. (2021). Концептуальні підходи до формування фахової компетентності в умовах вищої мистецької освіти, зокрема у процесі професійної підготовки майбутніх бакалаврів дизайну. *Теорія і методика професійної освіти. Інноваційна педагогіка*, 31, 71-74. Режим доступу: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/31/part_1/16.pdf
(Horianskyi, V. V. (2021). Conceptual Approaches to the Formation of

- Professional Competence in the Conditions of Higher Art Education, in particular in the Process of Professional Training of future Bachelors of Design. *Theory and methods of vocational education. Innovative Pedagogy*, 31, 71-74).
- Корницька, Л. А. (2020). Вимоги до професійної компетентності бакалаврів декоративного мистецтва. *Актуальні питання мистецької педагогіки*, 11, 38-43. Режим доступу: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/handle/123456789/9358/> (Kornytzka, L. (2020). Requirements for Professional Competence of Bachelors in Decorative Arts. *Current issues of Art Pedagogy*, 11, 38-43).
- Оружа, Л. (2014). Мистецтво як визначальна детермінанта художнього розвитку особистості майбутнього фахівця з дизайну. *Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент*, 9, 47-59. Режим доступу: <https://zbirnik.mixmd.edu.ua/index.php/artedu/article/view/142/> (Oruzha, L. (2014). Art as a defining Determinant of the Artistic Development of the future Specialist in Design. *Art Education: Content, Technology, Management*, 9, 47-59).
- Освітньо-професійна програма «Дизайн одягу (взуття)» для підготовки бакалаврів у галузі знань 02 Культура і мистецтво, за спеціальністю 022 Дизайн, спеціалізація 022.02 Дизайн одягу (взуття) Київського національного університету технологій та дизайну (2019). Київ. Режим доступу: <https://knutd.edu.ua/ekts/2020/op-fd/> (дата звернення: 21.04.2021) (*Educational and professional program Clothing Design (Shoes) for bachelors in the field of knowledge 02 Culture and Art, specialty 022 Design, specialization 022.02 Clothing Design (Shoes) of Kyiv National University of Technology and Design* (2019). Kyiv).
- Освітньо-професійна програма «Дизайн одягу (взуття)» для підготовки бакалаврів у галузі знань 02 Культура і мистецтво, за спеціальністю 022 Дизайн Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Харків, 2018. Режим доступу: https://ksada.org/doc/osp_do.pdf (*Educational and professional program Clothing Design (Shoes) for bachelors in the field of knowledge 02 Culture and Art, specialty 022 Design of Kharkiv State Academy of Design and Arts* (2018). Kharkiv).
- Офіційний сайт Школи дизайну Колдінга (*Designskolen Kolding*). Retrieved from: <https://www.designskolenkolding.dk/en/>.
- Офіційний сайт університетського коледжу VIA (*VIA University College*). Retrieved from: <https://en.via.dk/>.
- Радкевич, В.О. (2012). Компетентнісний підхід до забезпечення якості професійної освіти і навчання. *Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання*. Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/32305058.pdf>. (Radkevych, V. O. (2012). Competency Approach to Ensuring the Quality of Professional Education and Training. *Scientific and methodological support of professional education and training*. Kyiv).
- Ху, Юе (2021). Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до дизайнерської діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 5 (109), 325-336. Режим доступу: https://pedscience.sspu.edu.ua/?page_id=4063 (Hu, Yue (2021). Pedagogical Conditions of future Teachers Training of fine Arts for Design Activity. *Pedagogical Sciences: Theory, History, Innovative Technologies*, 5 (109), 325-336).
- Шилова, О.І. (2013). Проблеми підготовки майбутніх дизайнерів у контексті формування готовності до професійної творчості. *Актуальні питання мистецької педагогіки*, 2, 138-141. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmp_2013_2_36 (Shylova, O. I. (2013). Problems of

- Training future Designers in the Context of Forming Readiness for Professional Creativity. *Current issues of Art Pedagogy*, 2, 138-141).
- Akoglu, C. (2016). Teaching Service Design in an Interdisciplinary Educational Context. *Afhandling præsenteret på In Proceedings of Systems & Design, Spanien*. Retrieved from: <https://doi.org/10.4995/IFDP.2016.3783>.
- Curriculum for the Professional Bachelor's Degree Programme in Design & Business (PBA), VIA Design & Business, VIA University College (2020). Retrieved from: <https://en.via.dk/programmes/bachelor/design-and-business-bachelor-top-up>.
- McElheron, P. J., & Harsaae, E. M. P. (2016). Better Education by Design: Can a collaborative cross-disciplinary approach assist a paradigm shift in education practice? *Design Education: Collaboration & Cross-disciplinarity*, 493-498. Retrieved from: <https://www.ucviden.dk/da/publications/better-education-by-design-can-a-collaborative-cross-disciplinary>.
- Studieordning for Bacheloruddannelsen i design ved Designskolen Kolding, Gældende fra 31. august 2020. Retrieved from: <https://www.designskolenkolding.dk/en/bachelors-degree-programme>.

SUMMARY

Ziablovska Daryna. Artistic component in the training of fashion designers at universities and colleges in Denmark.

The article substantiates the peculiarities of artistic orientation in the training of fashion designers in universities and colleges in Denmark. The aim of the article is to substantiate the peculiarities of the artistic component of educational programs for the training of fashion designers in the European educational space. Methods of research: theoretical analysis and synthesis; system and functional analysis; comparative analysis; systematization and generalization, predictive method. The following programs are analyzed: the educational training programs of clothes designers for bachelors in the field of knowledge 02 Culture and Art, specialization 022.02 Design of clothes (shoes) of Kyiv National University of Technology and Design; Design of clothes (shoes) for bachelors in the field of knowledge 02 Culture and Art, specialization 022 Design of Kharkiv State Academy of Design and Arts; Studieordning for Bacheloruddannelsen i design ved Designskolen Kolding; Curriculum for the Professional Bachelor's Degree Program in Design & Business (PBA). Competencies of a modern designer are generalized, namely: ability to create things (mastery of the craft); ability to design activities (creativity and planning); ability to create a variety of design products that can satisfy any person (flexibility, mobility); ability to communicate professionally in the process of socialization and adaptation; ability to shape one's educational trajectory and self-development. The educational programs for fashion designers are formed in such a way as to give students ample opportunities to deepen their general education, form spiritual and national culture, all-round personal development and professional self-determination on the basis of such courses as "Drawing", "Painting", "Fundamentals of Composition", "Color Studies", "Formation", "Design History", "Design as Field of Action", "Design for Change", "Concept and Digital Tools", "Design Identity" etc. It is emphasized that Danish universities and colleges train fashion designers, taking into account the trends and directions of the Scandinavian educational culture of learning through activity and design. It is concluded that in Denmark the interdisciplinary approach to the study of artistic courses is strengthened, while in Ukraine the preference is given to the technological approach.

Key words: fashion designer, professional training, Denmark, art courses, competences.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>